63ste Jaargang No. 5090 DAGBLAD Zaterdag 19 April 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags, abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. R. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Critiek van Churchill

Wat is de taak van de Veiligheidsraad ?

Van Mook naar Amerika

ARANHA.

De Braziliaanse vertegenwoordiger in de Veiligheidsraad verklaarde zich aangenaam verrast door het vlotte antwoord over de omschrijving van de taak van de Veiligheidsraad. Hij vindt, dat dergelijke quaesties als tussen Engeland en Albanië over het incident, dat plaats vond tussen deze landen in de straat van het eiland Corfu, niet voor de Veiligheidsraad moeten gebracht worden, doch moeten worden verwezen naar het internationaal hof van justitie.

Het is niet de bedoeling van de Veiligheidsraad om de Verenigde Landen critiek te geven, doch alléén die quaestie te behandelen, waarbij de vrede direct gevaar loopt. Ook de bevoegdheid van de commissie van de vijf mogendheden moet nog omschreven worden. Aranha mocht vandaag na zijn speech hartelijke gelukwensen in ontvangst nemen van den Noordamerikaansen vertegenwoordiger in de Veiligheidsraad Warren Austin (Lake Success, (AP) 18.4).

DE VEILIGHEIDSRAAD BIJEEN.

De Veiligheidsraad heropende Vrijdag om 10.20 het debat over de Griekse Quaestie. Op de lijst stonden zes sprekers. Een daarvan is de Colombiaanse vertegenwoordiger Alfonso Lopez, die naar wordt aangenomen een compromis-voorstel zal doen om uit de impasse te geraken die momenteel de behandeling van de hulpverlenings-quaestie ophoudt. Rusland had voorgesteld om een Commissie aan te wijzen die toezicht zal houden over deze hulpverlening. Daartegenover werd voorgesteld om de controle te laten oefenen door de onderzoekings-commissie die op het ogenblik in Noord-Griekenland vertoeft.

Dit voorstel is door Rusland verworpen. Oswaldo Aranha vertegenwoordigde Brazilië en Alfonso Lopez, trad op voor Colombia (Lake Success, (AP) 18.4).

VEILIGHEIDSRAAD.

De Veiligheidsraad beval aan de commissie tot onderzoek van de grensmoeilijkheden in Noord-Griekenland, om vertegenwoordigers ter plaatse achter te laten, totdat de raad tot nadere stappen zal overgaan (Lake Success.

VAN MOOK NAAR AMERIKA.

Er zou mogelijkheid bestaan dat Minister Lieftinck, de Minister van Financiën, die de volgende maand naar Indië komt, een reis zou maken naar Amerika in gezelschap van Van Mook en verschillende hoge persoonlijkheden uit de Nederlands Indische wereld (Batavia, Aneta 18.4).

GAAN MISSCHIEN LENEN...

De mogelijkheid bestaat dat de minister Lieftinck en van Mook na beëindiging van het bezoek aan Indië, naar Amerika zullen reizen teneinde aldaar een lening te verzoeken. (Aneta, 18.4).

FRANCO.

EVE CURIE.

„CRYPTO-COMMUNIST".

Onder gelach van de leden van de Party verklaarde Churchill, wat hij bedoelde, toen hij Wallace „crypto-communist" noemde. „Een crypto-communist" zeide Churchill, „is iemand die niet de moed heeft om het doel waarvoor hij propaganda maakt te vertellen.

Met betrekking tot de spreekbeurten die Wallace in Europa vervuld heeft en waarbij hij de Verenigde Staten heeft aangevallen, zeide Churchill „Ik heb heel wat in het buitenland gereisd en door alle klassen met veel vriendelijkheid ontvangen, zowel in Europa als in Amerika. Maar wanneer ik in het buitenland ben is het altijd mijn regel om mijn regering niet te becritiseren.

Churchill beschuldigde verder de socialistische regering van „gebrek aan morele moed" en verklaarde „De socialistische regering teert op de Amerikaanse goedgeefsheid en is de door dit land verstrekte lening op een hemeltergende wijze aan het verkwisten en vergooien, waarbij als enige rechtvaardiging wordt vermeld: „ons na-oorlogs herstel". Hij waarschuwde tegen de nationale leiding van de socialisten en zeide: „Ieder is er zich van bewust dat ons land een financiële en economische crisis nadert". Voortzetting van het huidige stelsel van regeren zal de Britse Eilanden doen ondergaan en de tijd is niet ver meer, dat Groot-Britannië niet in staat zal zijn om zijn bevolking van 47 millioen te onderhouden. En dan zullen wij van honger moeten sterven of afhangen van de Noordamerikaanse liefdadigheid.

Ons land wordt thans geruineerd en ons imperium wordt wetens en willen uit elkaar getrokken. In de achting van de wereld zijn wij snel aan het dalen. Welke plannen zullen wij maken? Hoe zullen wij ons weer opwerken? Als wij maar trachten zullen wij in staat zijn om ons zelf weer te brengen op het hoge peil waarop wij tot voor kort stonden" (Londen, (AP)19.4).

ZAL GRIEKENLAND NIET GENOEG HEBBEN?

Senator Hatch, Democratische vertegenwoordiger voor New Mexico, zeide van mening te zijn, dat de lening van 100 millioen aan Turkije voldoende zal zijn om dit land te helpen tegen de bedreigingen van het communisme. Maar hij vreesde dat Griekenland „voor zeer lange tijd" de hulp van de Verenigde Staten niet zal kunnen ontberen. (Washington, (AP) 18.4).

DE ONTPLOFFING IN TEXAS.

De ontploffing in Texas heeft een keten van ontploffingen veroorzaakt in laboratoria en andere plaatsen. In een fabriek waarin tengevolge van de ontploffing van de Grandcamp ook ontploffingen hebben plaats gehad, en die pas nu kon worden betreden, — de „Monsanto Chemical Works", — worden ongeveer nog 100 doden gevonden. De dreggen zijn druk bezig met het **ophalen van lijken** uit het water. De A.P.-correspondent voegt aan dit bericht toe dat men in de Verenigde Staten thans aan den lijve heeft kunnen ondervinden — **maar dan in verzachte vorm** — wat een atoombom op een stad betekent. De autoriteiten zijn getroffen door de burgerzin en het medeleven dat de bevolking bij gelegenheid van deze ramp heeft betoond.

Zoals men weet hebben de telefonisten die juist in staking zijn van hun vakbond onmiddellijk opdracht gekregen om aan het werk te gaan (Texas City, (AP) 18.4).

AANTAL DODEN IN TEXAS.

Het aantal doden is nu vastgesteld op 542. De lijst van het Rode Kruis was iets hoger, doch het bleek, dat enkele personen er dubbel op stonden aangegeven (Texas, (AP) 19.4).

NAAR MEKKA.

De Indonesische republiek wil een schip charteren voor hen, die een bedevaart naar Mekka willen maken. De onderhandelingen daarover gaven nog geen definitieve resultaten, doch de mogelijkheid lijkt verzekerd (Batavia, Aneta 18.4).

STAKING.

Tegen de maand Mei is er in Amerika een staking aangekondigd in de telegraafbedrijven van de zg. „Western Union". Het gaat om loonsverhoging. De employees zijn genegen de quaestie aan President Truman voor te leggen en ook voor het Congres New York, (AP) 18.4).

OP DE TERUGTOCHT.

De leider van de communisten Mao Tse moet, volgens een krant in Tientsjin gezegd hebben, dat, zo zij uit Noord-China geslagen worden, ze wel zeker stand zullen houden in Mantsjoerij (Tientsjin, (AP) 18.4).

BRUILOFT IN ALEXANDRIË.

In Alexandrië trad gisteren in het huwelijk Prinses Victoria, dochter van Prinses Yolanda en kleindochter van den ex-koning van Italië Victor Emanuel. Ze huwde met Graaf di Brenzone. De plechtigheid had plaats in de St. Catharina-kathedraal en had plaats voor den apostolisch delegaat Mons. Hughes.

Onder de aanwezigen waren Victor Emanuel en zijn vrouw Helena, de ex-koning Umberto, evenals de ex-koning van Bulgarije (Alexandrië, (AP) 18.4).

PRAVDA ANTWOORDT CHURCHILL.

„Het is de bedoeling van de Russen niet bij hun streven om naar een nieuw pact tussen Engeland en Rusland te komen, om Engeland van Amerika af te trekken, ofschoon de Russen niet voor blokvorming zijn", schreef het blad de „Pravda". Hierin menen sommige personen toch een aanwijzing te zien, dat men hoopt, dat Engeland geen deel zal hebben in wat men de nieuwe buitenlandse politiek van de Verenigde Staten noemt.

Het gaat hier natuurlijk vooral om de quaestie van de hulp aan Griekenland en Turkije (Moskou, (AP) 18.4).

MONS. SHEEN.

Conferentie Moskou

Bidault wil ermee uitscheiden

Marshall wil positief resultaat

MOSKOU.

Marshall heeft aan de Vergadering der Grote Vier medegedeeld dat thans de tijd gekomen is om het eens te worden over het vraagstuk van de Duitse activa in Oostenrijk en hij voegde daaraan toe dat daarvan het succes van de voltooiïng van het Oostenrijks vredesverdrag afhangt. Marshall heeft een compromisvoorstel gedaan, doch bleef echter op het standpunt staan dat die goederen, welke door de Duitsers met geweld en dwang in Oostenrijk zijn afgenomen niet onder de Duitse activa gerekend moeten worden, zodat deze goederen niet onderworpen zullen zijn aan beslag door de Geallieerden. Hij zeide dat er geen verschil van mening behoorde te zijn over de uitsluiting van het beslag van die goederen welke slechts aan de Duitsers hebben toebehoord, omdat zij die door geweld hebben ontnomen aan hun rechtmatige eigenaars. Indien wij over het begrip „Duitse activa" eens konden worden, zullen ik en de andere vertegenwoordigers bereid zijn om de Oostenrijkse regering te machtigen al die eigendommen, rechten en belangen in Oostelijk Oostenrijk onmiddellijk aan de Sovjet-Unie over te dragen.

Marshall stelde ook voor om een verbod te stellen voor de Oostenrijkse regering om tot nationalisatie van deze eigendommen over te gaan. De Grote Vier zullen dan de termijn vaststellen binnen welke de nationalisatie niet mag plaats hebben.

Marshall beschuldigde Molotov ervan een „marionettenstaat van Oostenrijk te willen maken", nadat laatstgenoemde het voorstel van Marshall omtrent de overschrijving van het begrip „Duitse activa" had verworpen. De bittere woorden geuit tussen Bevin en Marshall enerzijds en Molotov andererzijds hebben de hoop dat er nog wat terecht zou komen van het Oostenrijks vredesverdrag weggevaagd. Bidault moest opmerken dat het thans wel heel duidelijk was geworden dat overeenstemming omtrent dit artikel (de Duitse activa in Oostenrijk) uitgesloten is. Marshall zeide: „De tijd is gekomen om een definitieve beslissing te bereiken" (Moskou, (AP) 18.4).

MARSHALL LUNCHT.

Marshall heeft met Bevin geluncht (Moskou, (AP) 18.4).

MOSKOU.

Op verzoek van Marshall zullen de Grote Vier vanavond confereren over de grenzen van Oostenrijk. Ofschoon Bevin en Marshall niet om de opheffing van de conferentie hebben gevraagd, willen ze toch zo spoedig mogelijk vertrekken, daar ze inzien, dat er toch geen mogelijkheid bestaat, dat men het eens wordt.

Het wordt niet geloofwaardig geacht, dat iemand nog een wending zou kunnen brengen. Enkele minder belangrijke artikelen werden nog aangenomen, doch niets belangrijks werd verder bereikt (Moskou, (AP) 18.4).

ENGELAND VORDERT WOL.

Het Britse Ministerie van Landbouw heeft bekend gemaakt dat de wol die het Verenigd Koninkrijk dit jaar heeft opgebracht wederom door de regering zal worden gevorderd gelijk dit in vorige jaren geschiedde (Londen, (AP)

het nieuws van vandaag

In het nieuws van vandaag kunt u zien, dat Bidault naar huis wil. Hij heeft het openlijk gezegd, dat het maar afgelopen moest zijn, daar het toch niet gaat. Het is wel zeer tragisch, dat we nu na deze verschrikkelijke wereldoorlog zo spoedig in moeilijkheden zitten, die de dag van morgen donker maken.

Marshall was nog krachtig en wil nog positief resultaat zien. Er is een zekere openhartigheid in zijn woorden, die misschien niet de gewoonte is bij diplomaten en die de moderne diplomatie een Noordamerikaans stempel geeft. Daar wordt door den vertegenwoordiger van Noord-Amerika toch maar ijskoud gezegd: „Jullie Russen, wat willen jullie? Jullie willen niets anders dan een marionetten-regering daar in Oostenrijk."

De voorzichtigheid en de waarheid lijken soms geen vriendinnen, doch deze openhartigheid doet goed aan en zal ook heus wel verantwoord zijn en geen onnodige reacties doen ontstaan, die de Russen tot ondoordachte daden zouden brengen, die een ellende voor de wereld moeten betekenen.

Churchill is nog vief; hij geeft nog critiek, en hij, de oude, verwijt dat de Labour niet durft en de problemen niet aankan. Hij heeft recht van spreken. Hij maakte Wallace wel zo zwart, dat de man maar koffers moet pakken. Hij, de Engelsman, wees er op, dat het niet erg „gentleman-like" is, om buiten zijn land critiek te geven op zijn vaderland. Die zit, men lacht, en Wallace is dood. De welsprekendheid is een wapen, ook nog in de moderne tijd!

Aranha, de nieuwe Braziliaanse diplomaat, schijnt succes te hebben. Hij heeft de taak van de Veiligheidsraad meer omschreven. Al de instellingen van het U.N.O. zijn nog zo nieuw. Hij vindt, dat ruzies als die tussen Albanië en Engeland niet thuis horen in de Veiligheidsraad. De Veiligheidsraad zou zo meer de directe gevaren voor de vrede in ogenschouw moeten nemen.

Quaesties als die tussen Albanië en Engeland kunnen beter naar het internationale hof van justitie verwezen worden.

De Veiligheidsraad bemoeit zich bv. wel met de grensconflicten daar in het Noorden van Griekenland en houdt daar ook mannetjes klaar, om goed op de hoogte te zijn hoe de vork wel aan de steel zit.

Uit Indië komt het bericht, dat Minister Lieftinck naar Indië gaat en dan vervolgens met Van Mook zou doorreizen naar Amerika.

Ieder ziet wel in dat de ondertekening van Linggadjati erg vlug is gegaan. Er was nog ruzie over de uitleg toen de ondertekening er door moest. Wat de reden was werd plechtig bekend gemaakt. Het zou zijn het dreigend wapengeweld of een economische crisis. Dit laatste schijnt wel waar, daar dit land zeer rijk natuurlijk een vreselijke wanorde heeft doorgemaakt ook op economisch gebied en Java is dicht bevolkt! Gaat Minister Lieftinck, die de zware taak heeft Nederland er financieel bovenop te helpen, er nu ook toe over om Indië de helpende hand te bieden.

Uit Indië komt het bericht, dat de regering zorgt voor een boot naar Mekka. Is dat de nieuwe richting?

Klein West Indie helpt de Grote Geallieerden

Zonder Aruba en Curaçao had de luchtmacht niet kunnen vliegen.

Na de olie-raffinaderij aan de Perzische Golf, zijn die op Aruba en Curaçao, eilanden van ons eigen, soms verwaarloosde West-Indië, de grootsten. Een vitaal onderdeel in de grote oorlogsmachine, die in Europa en Azië draaide, stond op onze twee Westindische eilanden.

In de betrekkelijke rust van het Westelijke halfrond zoemden tijdens de afgelopen oorlog de motoren, draaiden de wielen, stroomde de olie, de benzine, de 100 octaan olie, zonder welke de geallieerde luchtmacht niet had kunnen vliegen. Alleen wie Curaçao en Aruba zelf kent, kan zich een voorstelling maken van de enorme omvang dezer bedrijven. Men kan met een 35 km. vaart ongeveer een uur op de terreinen van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij (C.P.I.M.) rijden zonder tweemaal dezelfde weg te nemen. En dit zijn werkelijk wegen. Wegen van een breedte, waar met gemak grote auto's elkander kunnen passeren.

In de olieproductie culmineert de oorlogsinspanning van het gebiedsdeel Curaçao. Zijn de raffinaderijen op Aruba en Curaçao gelegen, de bevolking van alle zes eilanden werkt erin. Zo werken op de CPIM, naast 500 employees — krachten, die in de regel in Europees Nederland zijn aangenomen — nog een 7100 arbeiders, waarvan de helft ook Nederlanders of Nederlandse onderdanen zijn. Hiervan komen er 2200 van het eiland Curaçao, 50 van Aruba — weinig omdat de meeste Arubanen vanzelfsprekend in de Arubaanse raffinaderij, de Lago, gaan arbeiden —, 240 Bonairianen, 20 van Sint Eustatius, 100 van Sint Maarten en 15 van Saba, benevens nog een 650 uit het andere Westindische gebiedsdeel, Suriname.

Deze arbeiders werken allen in ploegen. Alles klopt precies en het begon dan ook te spannen, toen niet minder dan 250 arbeiders onder de wapenen geroepen werden. Aanvankelijk was hun aantal hoger, maar omdat de olie een meer dan vitaal oorlogsbedrijf was, heeft men het hierbij gelaten. Van deze 250 waren er een twee honderd van Curaçao en vijftig van Suriname.

Overvloed aan werkgelegenheid.

Op de raffinaderij van Aruba, die van de Lago Oil & Transport Company, werken iets minder mensen, „slechts" 7000, waarvan evenwel verhoudingsgewijs meer van het eigen gebiedsdeel, nl. 6400. Bij de aanstelling van werkkrachten geeft de Lago eerst de voorkeur aan Arubanen, dan aan Curaçaoënaars (van het gebiedsdeel), in de derde plaats aan mensen uit het Caraïbische gebied. Zeer velen van de Nederlandse Bovenwindse eilanden en van de Britse eilanden in de omgeving werken in de olie.

Techniek contra natuur.

Reeds in 1939 werkten beide raffinaderijen voor de oorlogvoering. In 1940 werd de CPIM meer rechtstreeks erin betrokken. Sedert Pearl Harbour, ook de Noordamerikaanse Lago. Op Aruba zowel als Curaçao werd voor tientallen millioenen bijgebouwd om aan de steeds toenemende vraag te voldoen.

Rondom het Schottegat, een groot binnenmeer, staan de installaties thans tot aan het oude Joodse kerkhof. Het Schottegat zelf, gebruikt voor afval, heeft aan de kusten een soort bassin gekregen, waar de afval in gaat. Een weinig fraaie vertoning helaas, die doet vragen of het niet anders gekund had. Het landschapsschoon van Curaçao is in de omgeving van de hoofdstad door de olie practisch verwoest. Er staan thans meer dan duizend tanks en de hoeveelheid benzine, die er geproduceerd werd, liep gedurende de oorlog zo enorm op, dat er thans per dag 25 tot 30.000 ton geraffineerd wordt. Dat is ongeveer een hoeveelheid als in 30 treinen, elk van 100 wagons, zou kunnen worden vervoerd!

Grote uitbreidingen werden bijgebouwd voor alkylatie- en isomerisatie-processen, welke gebruikt werden bij de fabricage van de 100 octaan olie, die nodig was voor de benzine-slurpende krijgsvliegtuigen. Op Aruba alleen werd voor een waarde van 15 tot 20.000.000 dollars voor de uitrusting aangevoerd. Bij het lossen en ontladen van deze uitrusting werd op Aruba meer gelost in minder tijd dan ooit te voren in de zestien jaren, dat de Lago op Aruba werkt.

De CPIM houdt de cijfers van haar uitbreiding geheim, maar het is een publiek geheim, dat deze nog hoger zijn en tot stand gekomen zijn, krachtens een speciale overeenkomst met de Noordamerikaanse regering.

Alle materiaal moest van buiten worden aangevoerd. De Lago op Aruba deed zulks voor een deel op Noordamerikaanse wijze, door als het enigszins kon, de zaak per KLM te laten vervoeren. In verband met vervoersvraagstukken werden gehele torens zo ontworpen, dat zij gemakkelijker vervoerd konden worden. Bij de bouw werd een tien-urige werkdag ingevoerd. Dag en nacht werkte men, de verduistering, die na de aanvallen van Februari 1942 permanent werd, ten spijt. Regelingen werden toen getroffen, om zonder dat het licht van zee uit zichtbaar zou zijn, voort te kunnen gaan. Een katalysatorkraakinstallatie van twintig verdiepingen hoog kwam in December 1943 gereed. De bouw had ongeveer een jaar geduurd, was punt van urgentie geworden, toen de Verenigde Staten zelf in oorlog gingen.

Gigantische havenbeweging.

Aruba en Curaçao hebben tezamen, na New York, de grootste havenbeweging ter wereld. Men kan beide ook inderdaad tezamen nemen, omdat één havenmeester beide bestuurt. Eerst was dit Overste Willem Gauw, die in de loop der oorlogsjaren werd opgevolgd door Overste Hemmo W. Hemmes.

Maar als men bijvoorbeeld Aruba alleen neemt, behoort het nog, wat tonnenmaat aangaat, bij de grootste tien havens van de gehele wereld. In 1944 was de gemiddelde maandelijkse omzet 422 schepen. Ongeveer 300 hiervan waren ondiepe tankschepen, zg. „lakers". Deze schepen, waarvan de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij eveneens een groot deel onder zich heeft voor de voorziening van de Curaçaose raffinaderijen, voeren in grote convooien op en neer tussen onze eilanden en Maracaibo. Wie 's morgens wakker werd zag soms tientallen schepen voor de havenmonding liggen, omgeven door oorlogsbodems ter bescherming en vliegensvlugge motortorpedoboten, die kris en kras tussen en om de tankschepen cirkelden om eventuele duikboten af te schrikken. Helaas is het een enkele maal toch voorgekomen, dat tankschepen eraan zijn gegaan.

Een versneld vaarplan moest worden ingevoerd, hetgeen van de bemanning het uiterste vergde.

Ter scholing van het personeel werden zowel door de Lago als de CPIM beroepsscholen opgericht. Die van Aruba heeft tussen de 50 en 100 Arubaanse jongelui in opleiding (tussen 14 en 18 jaar). De beroepsschool van de CPIM, die aan de weg rondom het Schottegat verrees, telt omstreeks 150 leerlingen.

Daarnaast werden ook administratieve cursussen ingesteld, die op velerlei gebied nieuwe personeel, voortkomend uit de plaatselijke bevolking, opleiden en bekwamen voor een speciale taak.

Eigen dokken worden bijgebouwd.

De enorme toeneming van het scheepvaartverkeer bracht voor Curaçao ook mede, dat naast de drijvende dokken, waarover de C.P.I.M. al jaren voor de oorlog beschikte, nog een groot gegraven dok werd gebouwd. In 1943 kwam dit enorme dok gereed. Met zijn werkplaatsen en herstelwerven vormt het dokbedrijf thans een volledig uitgeruste inrichting voor de reparatie van schepen. Het gegraven dok kan zelfs oceaanschepen bergen. In dit opzicht heeft Curaçao zich gedurende de oorlog ontwikkeld tot een middelpunt van industriële activiteit op scheepvaartgebied in de Caraïbische Zee. Schepen onder velerlei vlag worden in deze dokken geïnspecteerd en hersteld, waarna zij hun reizen over de oceanen kunnen vervolgen.

Naast al deze industriële voorzieningen, moest, zowel op Aruba als op Curaçao, ook voorzien worden in de gerieven voor het personeel. Het personeel, dat zich met de dag uitbreidde, Beide raffinaderijen beschikken over eigen electrische centrales, watervoorzieningssystemen. Ook moest wel zoet water met tankschepen worden aangevoerd. Voorts werd water gedestilleerd uit zeewater; waterputten werden geëxploiteerd. Er kwamen nog meer sportterreinen, waterplantages, reserveterreinen. Zelf opende de CPIM een eigen openluchtbioscoop, zodat de mensen van Emmastad niet meer zoals vroeger naar Willemstad behoeven te gaan en daardoor dus banden en tijd besparen. In totaal beslaat de CPIM thans een terrein van ruim 45 ha. gronds!

Aanvallen op deze grote industrieën bleven niet uit. Bij de eerste aanval, die op het Westelijk halfrond plaats vond, werden in de nacht van 16 Februari 1942, eerst enkele tankschepen bij Aruba en enkele uren later een tankschip bij Curaçao getorpedeerd. Op Aruba, waar de raffinaderij aan zee ligt, was dit nog gevaarlijker, want het vuur werd op de raffinaderij geopend, gelukkig zonder veel schade te doen. Beide raffinaderijen stonden onder militaire bewaking. Neutrale zones waren met prikkeldraad om de terreinen afgebakend. Eigen barakken en voorzieningen voor de militairen, uitkijktorens, waar men het gehele terrein kon overzien met zoeklichten enz. lieten den voorbijganger niet in twijfel, dat Curaçao in oorlog was en paraat.

Nederlands West-Indië bleef vrij van rechtstreekse vijandelijke actie, maar als deel van het Koninkrijk — een los-van-Holland-beweging bestaat er niet — voerde het de oorlog aan het thuisfront!

Het Kleine Nederland voorzag de Groten van benzine!

Dr. Joh. Hartog.
(Uit „De Zwerver").

CURAÇAO

VACANTIE AFGELOPEN.

Maandag is de vacantie voor de schoolkinderen afgelopen. Er zijn er héél wat die de onderwijzers benijden. Weest gerust er is bij de Staten een verordening ingediend waarbij wordt voorgesteld een verplichte vacantie van twee weken. Daar kan geen mens tegen zijn en practisch hebben we die misschien ook reeds in zeer veel groepen?

E. WINTERS.

De wonderlijke artikelenreeks van Winters verschijnt ook in de Gelderlander. Inderdaad wanneer iemand als „perschef" van Curaçao komt zal men hem wel geloven. Hoe verstandig.

DE ARME WAGENAAR.

Voorlopig kan de Heer Wagenaar nog niet schrijven over Curaçao, zijn aantekeningen heeft hij zelf niet in kunnen pakken toen hij plotseling ziek werd. Die zijn in een koffer terecht gekomen, die per boot naar Holland ging. Hij was werkelijk ijverig bezig met het bijhouden van zijn notities, dat zal nieman ontkennen en we twijfelen er niet aan, dat hij gezien zijn opmerkingen frisse ideeën heeft als de ideologie van de achtergrond maar niet téveel doorbreekt.

FRATER RICHARDUS.

We ontvingen een ingezonden stuk geschreven door iemand, die optreedt namens de oud-leerlingen van Frater Richardus. Zijn verzoek kan hij echter beter direct bij de Fraters indienen. We zullen het verzoek niet verklappen.

WIJ ONTVINGEN.

Van den Heer Chas I. Consalves, vertegenwoordiger van de Crown Life Ins. Co., in West-Indië, ontvingen wij dezer dagen het 46e jaarlijks verslag van bovengenoemde Verzekering. Hierin treft men tevens een balans over het jaar 1946. Het verslag dat in boekvorm is uitgegeven, ziet er netjes en verzorgd uit.

JAARLIJKS VERSLAG.

Van de Stichting voor verpleging van Ouden van dagen „Birgen di Rosario".

Het verloop van het aantal aan de zorg der Stichting toevertrouwde ouden van dagen is hieronder aangegeven:

Januari 46; Februari 47; Maart 47; April 50; Mei 51; Juni 52; Juli 53; Augustus 55; September 58; October 59; November 55; December 55.

Bij de 55 op 31 December 1946 aanwezige oudjes bevonden zich 10 blinden. De toeneming van het aantal oudjes bracht mede, dat de voorheen aan particulieren verhuurde vertrekken van Habaai als slaapzalen in gebruik moesten worden genomen en de eetzaal moest worden vergroot.

Van de familie Cardoze werd een rolstoel ten geschenke ontvangen.

De verzorging der oudjes is uitstekend, waarvoor Mère Luciana, Soeur Superieur met de Soeurs Yvonne, Severiana, Borgia en Aniseta alsmede de drie lekenhelpsters alle lof toekomt, vooral nu door het stijgend aantal oudjes en het geleidelijk gebrekkiger worden van verscheidenen van hen, de vereiste verzorging steeds omvangrijker wordt.

Het bestuur onderging, wegens het aftreden van Mr. A. Smeets en Mevr. A. Geldens—Ecker, enkele wijzigingen en is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter: de Heer J. v. Toorn; Onder-voorzitter: de Heer K. H. Walraven; Secretaris: de Heer J. v.d. Putten; Penningmeester: de Heer J. E. Mauricio.

Algemeen.

Het bestuur, zoals dit op de Algemene Ledenvergadering, gehouden op 26 Februari 1946, werd verkozen, onderging gedurende het jaar geen veranderingen.

Het verpleegsterhuis, dat aanvankelijk aan de zorgen van het bestuur van de wijkverpleging was toevertrouwd, werd als gevolg van het sterk vermeerderen van de werkzaamheden, door het hoofdbestuur overgenomen.

De Heer Walraven belastte zich met het toezicht en de controle op deze instelling.

Op 1 October werd de afdeling voor lichaamsgebrekkige kinderen een stichting onder een eigen bestuur.

De leden van de vereniging kwamen eenmaal bijeen, in de algemene ledenvergadering.

Het hoofdbestuur vergaderde 9 maal afzonderlijk; 2 maal met de stichting voor wijkverpleging; 3 maal met de stichting voor ouden van dagen; 2 maal met de stichting voor gebrekkige kinderen. In totaal 16 maal.

Het aantal ere-leden bedroeg op 31 December zes; het aantal leden 70; het aantal donateurs 24.

DE VERRADERS VAN LUIT. GEORGE MADURO TER DOOD VEROORDEELD.

Een Curaçaose held gewroken.

Prosper de Zitter, „le fameux capitaine au doigt coupé", diens maitresse Florentine Giralt (echtgenote van Paul Dings) en hun handlanger Jean Nootens zijn in Brussel op 26 Maart 1947 door de Krijgsraad ter dood veroordeeld.

De Zitter heeft 4500 verklikkingen — die bewezen zijn — op zijn geweten, bevens 8000, die niet bewezen zijn, maar waarvan hij wordt verdacht.

Luitenant Maduro behoorde tot een groep geallieerde officieren, die, op weg naar Engeland via Frankrijk en Spanje, te Charleville aan de Frans-Belgische grens door dezen duivel in mensen-gedaante in de handen van de Gestapo werden gespeeld. Deze officieren kwamen uiteindelijk in concentratiekampen terecht. Luitenant Maduro bezweek na onnoembaar lijden in het beruchte kamp Dachau aan vlektyphus op 9 Februari 1945.

Door Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden werd Luitenant Maduro posthuum verheven tot Ridder 4e klasse der Militaire Willemsorde wegens het volgende wapenfeit:

„Heeft zich in de strijd door het bedrijven van uitstekende daden van moed, beleid en trouw onderscheiden door op 10 Mei 1940 als Commandant van een peloton jonge soldaten met veel beleid en op eigen initiatief de vermeestering te ontwerpen en voor te bereiden van de achter de Vliet bij Rijswijk door den vijand bezette villa „Leeuwenburg (Dorrepaal).

Met zeer veel moed aan het hoofd van twee groepen de onder vijandelijk mitrailleurvuur liggende brug over de Vliet overschreden, de aanval op het versterkte steunpunt (Villa „Leeuwenburg") persoonlijk geleid en bij de stormaanval als eerste binnengedrongen, het verzet aldaar gebroken en de bezetting krijgsgevangen gemaakt."

Wij behoeven aan deze koninklijke woorden wel niets toe te voegen. Bij de herdenking der gevallenen op 3 Mei moet Curaçao niet achterblijven.

George Maduro is de eerste Curaçaoënaar, en tot nu toe de enige, die een Militaire Willemsorde heeft ontvangen.

VERKEERSONGEVALLEN.

Een aanrijding vond plaats ter hoogte van Cas-Chiquito tussen een personenauto en een wielrijder, waarbij het rijwiel word beschadigd.

Oorzaak: Onoplettendheid van den auto-bestuurder.

Op het Julianaplein vond een aanrijding plaats tussen een pick-up en een autobus. Beide motorrijtuigen worden licht beschadigd.

Oorzaak: De autobus passeerde de pick-up op het moment dat deze uithaalde voor een andere auto.

Op de Handelskade vond een aanrijding plaats tussen twee pick-up's, waarbij beide motorrijtuigen schade bekwamen.

Beide motorrijtuigen reden te dicht achter elkaar. Toen de voorste stopte botste de andere er achter tegen aan.

Op Steenen-Koraal vond een aanrijding plaats tussen een autobus en een dumptruck.

Beid motorrijtuigen worden beschadigd. De bestuurder van de truck gaf geen voorrang aan de bestuurder van de autobus.

De bestuurder van een personenauto, reed op de parkeenplaats Hendrikplein, achterwaarts tegen een juist passerende pick-up, tengevolge waarvan de pick-up werd beschadigd.

In de Breedestraat (O) vond een aanrijding plaats tussen een personenauto en een rijwiel. Het rijwiel werd beschadigd.

De personenauto zou achterwaarts tegen het rijwiel zijn angereden.

Op het Brionplein vond een aanrijding plaats tussen een autobus en een personenauto.

Beide motorrijtuigen werden beschadigd. De bestuurder van de personenauto reed achteruit tegen de stilstaande autobus aan.

Op de De Ruyterkade vond een aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus.

Oorzaak: De bestuurder v.d. autobus reed op en haalde uit naar het midden van den weg, op het moment dat de personenauto voorbijreed.

Op de parkeerplaats v.h. Brionplein vond een lichte aanrijding plaats tussen een K.L.M. autobus en een personenauto. De bestuurder van het personenauto reed achterwaarts van de parkeerplaats af en lette niet op het achter hem rijdende verkeer.

Op De Ruyterkade vond een lichte aanrijding plaats tussen twee personen auto's.

Beide auto's werden licht beschadigd. Toen de bestuurder haar auto achter de stilstaande auto tot stilstand wilde brengen trapte zij door de rem, met het gevolg dat de voorzijde van haar auto tegen de achterzijde van de stilstande auto botste.

Op het Brionplein t. h. van de. Gas Mij vond een aanrijding plaats tussen een vuilnistruck en een personenauto. Beide motorrijtuigen werden beschadigd. Een onderzoek wordt ingesteld.

Op de weg naar Welgelegen vond een aanrijding plaats tussen vier vierwielige motorrijtuigen, drie autboussen en een personenauto. Alle vier motorrijtuigen werden beschadigd. Naar de juiste toedracht wordt een onderzoek ingesteld.

Op Montagne vond een aanrijding plaats tussen twee trucks tengevolge waarvan beide motorrijtuigen werden beschadigd. Bij het tegemoetkomen de laadbakken tegen elkaar.

Op de weg naar Westpunt ter hoogte van Karkeel vond een aanrijding plaats tussen een truck en een personenauto. De bestuurder van de personenauto werd verblind door de truck en reed tegen de linkerachterzijde van deze truck op.

Op de Schottegatweg ter hoogte van de Wilhelminalaan vond een ernstig verkeersongeval plaats waarbij een voetganger ernstig werd gewond. De voetganger zou voor de personenauto de rijweg zijn overgestoken, waarbij hij door deze auto werd aangereden.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

NICARAGUA.

Invoer van vee, landbouwproducten e.d. slechts op vergunning.

Krachtens presidenteel decreet mogen vee, veevoeder, landbouwproducten enz. slechts worden ingevoerd na bekomen vergunning van den Minister van Landbouw.

VENEZUELA.

Invoer van touw vrij.

Blijkens bekendmaking in de „Gaceta Oficial" van 24 Januari 1947 behoeft in den vervolge bij invoer van touw geen vergunning vooraf te worden aangevraagd. Voorts zijn de beperkende bepalingen inzake de verkoop van touw opgeheven.

MEXICO.

Vrijstelling invoerrecht cement.

Bij decreet is bepaald, dat portlandcement voor onbepaalde tijd vrij van rechten kan worden ingevoerd.

CURAÇAO

TOEKOMSTPLANNEN (EN DEUGD).

Het werken aan het sociaal ge- op Curaçao gaat gestadig Van de ene zijde tracht ... het te verhaasten, terwijl van andere zijde het werken ge- wordt. Ook hier ligt de ... in het midden. Het is toch ...kelijk op papier een reeks ...ende maatregelen neer te ..., terwijl het o zo moeilijk ... maatregelen in practijk te ...en. Het Gouvernement volgt ...om in de sociale politiek de ...ode van stimulerend voort- ...en op de werkelijkheid. Als ...aal een wens uit de bevol- naar voren komt, zal het ...ernement, na de redelijkheid ...an getoetst te hebben, alles ... om een wet te promulgeren. ...il het ook daar regelend op- ...dt, waar het particulier ini- ...ef faalt en het nemen van ...tregelen noodzakelijk is.

...et Gouvernement wil de ont- ...keling niet forceren, wel sti- ...ren!

Mr. I. C. Debrot.
(Maandblad van de Handel)

WISHI.

Op Wishi komt een nieuw mo- ...n bioscoop gebouw klaar. We ...en dat deze nieuwe bouw ...leiding mag zijn, dat Openba- Werken de voorstad Wishi ...al gaan verfraaien en zal begin- ...n met de talloze malen aange- ...agde trottoirs.

ARBEIDERS ADVIES COMMISSIE.

Vrijheid van vereniging is een ...n de eisen van de moderne tijd. ...bij de groot industrie ziet men ... ook dat de arbeiders tege- ...et komt en hun de hand biedt ...vereniging te vormen, de groot- ...dustrie biedt kans tot inwendi- ... organisatie. Dezer dagen is er ... candidaat stelling voor een ...euw bestuur van de arbeiders- ...vies commissie laat men niet ...lijk de vorige jaren honderd en ...n Candidaat gaan kiezen, doch ...zien naar enkele principieel ...ist ingestelde personen, die in ...lle vrijheid opkomen voor de ...chten en plichten van de arbei- ...rs.

NATIONALE DAG VENEZUELA.

Heden herdenken onze Zui- derburen de nationale dag van Venezuela. Een volk dat groot werd onder de Libertador Simon Bolivar.

Simon Bolivar bezocht twee ...al ons eiland, hij kende het en ...st zich er gastvrij ontvangen. Generaal Urdaneta kende het en talloos anderen. Iemand als de Nederlandse consul Lansberg, later gouverneur van Curaçao en Suriname was een vriend van de Libertador. Deze vriendschap is voor ons symbolisch.

JAN KLOOSTERBOER GEARRESTEERD.

Verried hij de „Simon Bolivar"?

De Nederlandse verrader Jan Kloosterboer, die verantwoordelijk geacht wordt van de torpedering van de „Simon Bolivar" door de Duitsers, werd door de Belgische Politie te Ostende gearresteerd. Jan ging juist aan boord van een schip met bestemming Zuid Amerika. (Aneta, 18.4).

De ramp van de „Simon Bolivar" herinnert ieder zich nog levendig.

De Amigoe van 22 Nov. 1939 schreef aldus:

Zaterdagavond werd de Curaçaose bevolking opgeschrikt door het nood'ottig bericht van de scheepsramp van het ss. „Simon Bolivar".

De geruchten, welke om half zes in de stad rond gingen, naar aanleiding van opgevangen radioberichten, werden helaas maar al te spoedig bewaarheid. Feestelijkheden werden afgelast en ve'e families trachtten door het zenden van telegrammen aan familie in Nederland zekerheid te verkrijgen aangaande het lot van hun dierbaren.

Het waren droeve dagen van onzekerheid, welke nu nog niet geheel voor allen voorbij zijn, wijl nog niet alle gevonden zijn. Deze ramp heeft leed gebracht, zowel in Holland als in Curaçao.

Hoe de ramp geschied is, kan nog niet geheel worden medegedeeld. Verschillende berichten spreken ekaar tegen. Het volgende kan echter wel worden medegedeeld:

Het schip is op een mijn gelopen en kort daarop nogmaals op een andere, waardoor bij de reddingspogingen waarschijnlijk een der boten getroffen is, vandaar de vele gewonden. Het schip helde spoedig over en ging snel ten onder. De geredden werden op verschillende plaatsen langs de kust van Engeland aan land gebracht.

Volgens de op 20 November des middags te Amsterdam beschikbare gegevens, zijn 89 passagiers voor Curaçao in Engeland geland zonder verwonding: 3 passagiers voor Curaçao met verwondingen, waarvan de aard nog niet bekend is, terwijl 22 passagiers voor Curaçao vermist worden. Uit de lijst dezer vermisten valt op te maken, hoe echtgenoten van hun mannen en kinderen beroofd werden; ouders van al hun kinderen, en hoe twee kinderen als weesjes achterblijven, door het verlies van ouders en 2 broertjes.

In totaal zouden volgens berichten van Maandagavond 99 passagiers zijn vermist en 27 leden van de bemanning: onder deze laatsten de kapitein Voorspuy en de Purser Coster.

Heden zouden 150 passagiers naar Vlissingen worden overgebracht.

Dit is wel de eerste grote ramp we'ke Nederland treft in deze oorlog. Het laat zien, dat ook de neutrale landen hun offers zullen moeten brengen aan de oorlogsgod.

Wij leven van harte mede met die zware leed, hetwelk de nabestaander van de slachtoffers moeten dragen en wij hopen, dat God hen moge sterken.

SPORT

K.S.C.

Hedenmiddag voetballen op het Rif-terrein de clubs Ecuador en Dosko.

Zondag 20 April.

10 u. v. m. terrein voor Lucky Strike.
3 u. n.m. B-elftal — J.P.F.
4 u. 30 n.m. A-elftal — J.P.F.

...K.S.C. —A-elftal.

Jeandor.
(Ecuador).
R. Kops O. Mercelina
(De ster) (Dosko)
Trinidad Casiano Rosario
(De Ster) (Ecuadlor (Rep.)
Semeleer Ferero J. Clarissa
(Rep. (D Ster) Rep.)
Tjin-A-Kwie J. Nicia.
(D.B.O) (Republiek)

K.S.C.—B-elftal.

Boelijn
(D.B.O.)
E. Ricardo C. Francenet
(Republiek) (Neptunus)
L. Nahr O. Piar V. Petronella
(Rep.) (Rep.) (Ecuador)
M. Conquet/W. Janga M. Clause
(Rep.) (Dosko) (Ecuador)
Migaris M. Casiano
(D.B.O.) (Ecuador)

Invallers.

E. Mercelino (Rep.).
E. Maxwell (Nept.).
I. Duwear (Rep.).
E. de Lannoy (D.B.O.).
R. Olaria (Dosko).
J. Keep (Dosko).
J. Silié (Ecuador).

DE SPELERS DIE UITKOMEN IN DE ELFTALLEN VAN J.P.F.

1. Drielingen
2. Kamperveen
3. Vos.
4. Gorre
5. Hoelen
6. Boske
7. Hofman
8. Oostburg
9. Vianen
10. Rolfast
11. Dikmoed
12. Van Engelen.
13. De Bies
14. Tjin A Kwie
15. Willems
16. Eendracht
17. Killop
18. Hawker
19. Hunnego
20. Keteldijk
21. Klark
22. Tay
23. Lindveld
24 Vassilda
25. Van West
26. Dorwel
27. Slengaard
28. Vijzelman.

Zondag 27 April:

10 u. v.m. Republiek — Stormvogels.
4 u. n.m. De Ster — Neptunus.

Gisteren overleed tot onze diepe droefheid onze innigge!iefde broer en oom

Johan Claude Willems.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4.30 uur.

Sterfhuis: Roodeweg 38.

Lorenzo Willems
Odulio Willems
Thelmo Willems
Wilfred Willems
Aristides Willems
Efraim Willems
Frank de Lannoy.

NIEUWS VAN OVERAL

WERELD-NIEUWS AP-DIENST.

— Er had een tinconferentie plaats te Brussel.

— Wallace is na een bezoek aan Stockholm, waar hij 36 uur verbleef, doorgereisd naar Oslo.

— De tiendaagse operatie tegen de geurrila-troepen in het Noorden van Griekenland, vordert goed, volgens de Minister van Oorlog van Griekenland.

— Er gaan geruchten als zou de Portugese regering aan Don Juan verzocht hebben het land te verlaten. De geruchten konden niet bevestigd worden.

— Er viel nog sneeuw in New York, daar de temperatuur laag is, valt er nog meer sneeuw te verwachten (UP) 18.4).

TIJDELIJK MINISTER PRESIDENT.

Tijdens de afwezigheid van den Minister President Beel, die voor een tijd naar Indië is gegaan, zal de minister van Sociale Zaken, Willem Drees als eerste minister optreden. (Aneta, 18.4).

MAASTRICHT KRIJGT BINNENHAVEN.

De stad Maastricht in Zuid Limburg zal een binnenhaven krijgen voor transito vervoer over en Rijn en de Maas naar België, Van de benodigde 1.300.000 gulden zal de regering als subsidies een bedrag van 500.000 gulden uitkeren. (Aneta, 18.4).

AUSTRALISCHE VROUWEN.

Australische vrouwen van Indonesiërs mogen haar mannen die op 1 Mei a.s. naar Indië vertrekken niet vergezellen. Dit op verzoek van de Indonesische Autoriteiten. De Australische vrouwen echter die in Indonesië vertoeven, verzochten assistentie, teneinde naar Australië te mogen terug keren. (Aneta, 18.4).

PRESIDENT SOEKAWATI.

De president van de nieuwe republiek de Grote Oost kwam Woensdag naar Makassar terug na een bezoek aan het Zuiden van Celebes. Maandag za! voor de eerste maal in de geschiedenis het parlement geopend worden van de nieuwe republiek. (Makassar, Aneta, 18.4).

OOK THOMAS VAN AQUINO SLACHTOFFER VAN EEN MODE.

De „Osservatore Romano", dagblad van het Vaticaan, kondigt aan het „Pontificale Romeinse College van den Heiligen Thomas van Aquino" in de komende weken een serie discussies over het existentialisme zal organiseren. De bedoeling van deze discussie is volgens de officiële mededeling de principes van het existentialisme te vergelijken met een te toetsen aan de leerstellingen van Thomas van Aquino.
(Groene Amsterdammer)

ONS MENU.

Wat zullen wij eten?

Zondag:
Kerriesoep.
Biefstuk.
Doperwten.
Aardappelen.
Caramelpudding.

Maandag:
Koud vlees.
Wittekool.
Aardappelen.
Gort met pruimen.

Dinsdag:
Kalfslapjes.
Gestoofde uien.
Aardappelen.
Pofferd.

Woensdag:
Bruine ragoutsoep van bruine bonen.
Krabbetjes.
Bietenstamppot.

Donderdag:
Saucijsjes.
Rodekool.
Aardappelen.
Sneeuwpudding.

Vrijdag:
Gebakken bokking.
Appelmoes.
Spaanse rijst.

Zaterdag:
Erwtensoep met kluif.
Flensjes.
Aardappelen.

BEKENDMAKING

Landswatervoorzieningsdienst.

Aan de aangeslotenen van de Waterleidingen op de eilanden Aruba en Curaçao wordt ter kennis gebracht, dat in verband met de verhooging van loonen en grondstoffen, het noodzakelijk is, de waterprijs gedeeltelijk te verhoogen.

Ingaande 1 Mei 1947 zal derhalve het „Vastrecht met vastgesteld waterverbruik" voor alle tarieven ongewijzigd blijven, maar de waterprijs voor „meerverbruik" boven het vastrecht van f. 0.75 op f. 1.50 per M3. gebracht worden.

Alle aangeslotenen wordt beleefd doch dringend verzocht, met het oog op gebrek aan water, wel hun medewerking te willen verleenen, door zuinig met leidingwater te zijn, daar anders in het algemeen belang tot distributie en/of rantsoeneering overgegaan zal moeten worden.

De Directeur.

3—1

Nieuwe Vaderlandse Kerkgeschiedenis

Mgr. v. d. Loos, de schilder onder de historici.
De kroon op een levenswerk.

Onze Nederlandse kerkelijke geschiedenis is tegenwoordig wel in ere. Nauwelijks zijn enkele maanden verlopen, sinds de twee in figuurlijke en letterlijke zin monumentale delen van Rogier zijn verschenen, of een ander omvangrijk, maar met meer smaakvolle hanteerbaarheid uitgegeven, voor den geest niet minder kostelijk werk ziet het licht: de „Vaderlandse Kerkgeschiedenis uit de zeven noordelijke Provinciën sinds het Concilie van Trente", door Mgr. J. C. van der Loos (NV. Parnassus — Amsterdam), dat vijf kloeke delen zal omvatten en waarvan de naam van den schrijver bij voorbaat reeds borg staat voor zijn beproefde wetenschappelijk geheel verantwoorde degelijkheid.

Rogier, die in tijdsorde het eerst verscheen, en v.d. Loos, wiens boek tengevolge van onvoorziene omstandigheden pas nu kon verschijnen, alhoewel de copie reeds geruime tijd klaar lag en de inleiding gedaktekend is van meer dan een jaar geleden, Maart 1946, hebben elkanders werk niet gekend. Elke schrijver heeft onafhankelijk en zelfstandig de inleiding gedaktekend is dit te betreuren? Ik meen van niet. Als vanzelf dringt zich de vergelijking tussen deze beide standaard-werken op, maar het komt mij voor, dat deze vergelijking juist de eigen waarde van elk des te duidelijker zal doen uitkomen. Bepalen wij ons hier tot het werk van Mgr. v. d. Loos.

Het doel, dat de schrijver zich gesteld heeft, was wel een heel bizonder. Het waren de oorlogsomstandigheden, die de kweekschool voor onderwijzers te Beverwijk dwongen tot evacuatie naar het nabij gelegen Uitgeest. Daar leerde de historicus Van der Loos, die er sinds ruim 26 jaar pastoor is, van nabij de opleiding van de toekomstige leerkrachten bij het onderwijs kennen en kreeg hij inzicht in de behoefte, die zich hier ten sterkste deed gevoelen, aan een werk, dat voor de onderwijzers en leraren aan onze lagere en middelbare scholen een handleiding zou zijn bij hun onderricht aan de jeugd in de geschiedenis van de Kerk in ons vaderland.

Met recht mag de schrijver tevreden zijn, zoals dat trouwens ook heel de lezerskring is, waarvoor hij zijn werk bedoeld heeft. De intekening op deze reeks van vijf delen was zo groot, dat de oplage reeds nu zo goed als geheel geplaatst is en men, als de tegenwoordige papierschaarste het toestaat: aan een nieuwe druk moet gaan denken: een afdoend bewijs, dat deze uitgave in een werkelijke behoefte voorziet en ten volle beantwoordt aan het doel dat de schrijver zich gesteld heeft.

Het was Mgr. v. d. Loos meer te doen om te verhalen, te schetsen, te tekenen en illustreren dan wel om op dorre, saaie, kleuren levenloze manier te betogen en te bewijzen. Hij heeft veeleer een inzicht, een kijk willen geven. Men zou Mgr. v. d. Loos den schilder onder de geschiedschrijvers kunnen noemen.

Zijn historische bewijzen, de wetenschappelijke ondergrond van zijn werk zijn de kleuren van zijn palet. Het zijn substantieelgoede kleuren. Het materiaal, waarmee hij werkt, is deugdelijk. En wanneer dan zijn hand, die er een van een meester en vakman is, de lijnen gaat trekken, groot, breed, fors, ontstaat een beeld, dat af is en in alle opzichten voldoet, het redenerend en argumenterend verstand bevredigt, de smaak voor literaire schoonheid een zuiver genot verschaft. (Want zoals bekend, beschikt Mgr. v. d. Loos als schrijver over een vlotte pen en zijn stijl is steeds even prettig en aangenaam om te lezen.

Wat een van de eigen verdiensten van die nieuwe werk vormt, is zeker niet in het minst, dat het de historische werkelijkheid opnieuw bezieling weet te geven, zodat de dingen gaan leven en niet op verre afstand blijven. Het verleden wordt in een nieuw heden verplaatst. Dit wordt bereikt langs een geheel eigen weg, door dat de schrijver zijn stof niet in een min of meer dodende systematische opzet heeft willen wringen, maar er de voorkeur aan heeft gegeven, zijn thema te verwerken in even zovele afzonderlijke hoofdstukken, als hij personen of zaken wilde behandelen. Daardoor is al het ware een historisch tableau vivant ontstaan. In het grote beeld, dat het geheel van dit werk ons te zien geeft, zijn de onderdelen telkens als een zelfstandige miniatuur, met evenveel liefde en zorg bewerkt en tegelijk toch harmonisch ingeschakeld in het algemene kader van het behandelde tijdvak, zodat de eenheid van lijn in het werk volkomen behouden blijft.

Voor wie met onderwijs of vorming te maken hebben heeft deze handleiding de voor hun leerlingen of toehoorders kostbare paedagogische waarde, dat de priester, die dit werk schreef, met tact en voorzichtigheid datgene behandelde wat in de geschiedenis nu eenmaal tot de minder fraaie feiten behoort. Zonder tot het genre vrome lectuur te vervallen, weet dit boek toch ook de onnodige ontstichtende ergernis te vermijden. Dit is van opvoedkundig en vormend standpunt uit zeker een eigen verdienste, Mgr. v. d. Loos heeft met zijn geschiedenis opbouwend, positief werk willen leveren. Dit is zowel voor leraren als leerlingen, die dit werk als handleiding gebruiken van grote betekenis.

Toch is daarbij aan de wetenschappelijke objectiviteit geenszins tekort gedaan. Daarvoor is Mgr. v.d. Loos, die zich zijn leven lang met archief-studie heeft bezig gehouden, te veel historicus. Hij behoudt zin voor de historische werkelijkheid ook in zijn oordeel en weet ieder en alles het zijne te geven. De aandachtige lezer zal opmerken, hoe breed en vol erkentelijkheid de schrijver b.v. staat t.o. een befaamde quaestie a's de verhouding tussen seculieren en regulieren, de Jezuieten in het bizonder. De paters van de Compagnie zullen dat wel weten te waarderen.

Hieruit leren we wel het best den geest kennen, waarin dit werk werd geschreven. Het is niet minder dan een apostolische geest. Mgr. v. d. Loos heeft met zijn boek het katholieke zelfbewustzijn willen wekken en bevestigen. Hij getuigt dit zelf, waar hij in zijn woord vooraf aanhaalt wat eens de toenmalige Bisschop van Haarlem Mgr. Aengenent schreef: „Wij zijn met onze voorgangers Wilmer en Callier overtuigd, dat een grondiger kennis van onze eigen kerkgeschiedenis de aanhankelijkheid en de trouw aan het geloof onzer vaderen niet weinig zal versterken."

Mgr. v. d. Loos, wiens verdiensten ook op kerk-historisch terrein erkend zijn, was wel de aangewezen man, om dit werk tot stand te brengen. Zelfs gevormd in de school van pioniers als Graaf en Hensen, aan wier nagedachtenis hij zijn boek dan ook opdraagt, beschikt hij over en ongemene kennis van zijn onderwerp en wijst hij anderen door een oordeelkundige opgave van litteratuur de richting, waarin zij verder kunnen zoeken.

Een bizondere documentaire waarde verkrijgt zijn werk nog bovendien, doordat hij, vooral voor de latere perioden, gebruik kon maken, o.a. van het kostelijk materiaal, dat in het bisschoppelijk oud-archief te Haarlem ligt opgeborgen, en van de tot nu toe grotendeels onuitgegeven briefwisseling van den vice-superior der Hollandse Zendine Ciamberlani, welke voor het begin van de 19e eeuw van zoveel belang is. Daarom heeft ook voor historici als vakgeleerden dit nieuwe werk zijn betekenis.

Uiteraard moeten wij ons hier beperken tot de aanduiding van deze enkele voortreffelijke hoedanigheden, die aan het werk van Mgr. v. d. Loos een blijvend karakter verlenen. Er is nu het eerste deel verschenen; vier andere en een uitvoerig registerdeel zullen nog volgen. De technische uitvoering van het boek, dat geïllustreerd werd door welgekozen afbeeldingen uit het Bisschoppelijk Museum te Haarlem, is uitstekend. Voor menige boekenkast in Nederland is deze „Vaderlandse Kerkgeschiedenis" een sieraad; het zal een veel geraadpleegd en gelezen standaardwerk blijken te zijn.

„De Tijd".
H. J. Scheerman.

BEKENDMAKING

I. Als prijs waartegen de navolgende goederen op het eiland Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

A. In den Kleinhandel:

1. Havermout: (met glas- of aardewerk)		
a. Quick Crystal Wedding Oats, p. pak van 14 Am. ons	f.	0,42½
b. Lge Quick Quaker Oats, Carnaval, per pak van 42 Am. ons	„	1,25
c. Lge Quick „ „ . Cup & Saucer, per pak v. 42 Am. ons	„	1,30
2. Havermout: (zonder glas- of aardewerk)		
a. Quick Quaker Oats, 300 Lbs. Universal, per blik van 20 Am. ons	f.	0.45
b. Quick Quaker Oats, 314 „ Latin, per blik van 20 Am. ons	„	0.50
3. Gort: („Scotch Barley"): per pakje van 16 Am. ons	f.	0,37½
idem : „ ½ Kg. uitgewogen	„	0,37½
4. Griesmeel: („Cream of Wheat")		
a. per pakje van 14 Amer. ons.	f.	0 47½
b. per pak van 28 „ „ (18|28)	„	0.75
c. per pak van 28 „ „ (36|28)	„	0.85
5. „Cornflakes": per pakje van 6 Amer. ons	f.	0.35

B. In den Groothandel:

1. Havermout: (met glas- of aardewerk): Quick Crystal Wedding Oats (Tumblers of Asst. glass) per karton v. 24|14 Am ons pak	f.	8.00
b. Lge Quick Quaker Oats, Carnaval, per karton van 12|42 Amer ons pakken	„	11,50
c. Lge Quick Quaker Oats, Cup & Saucer, per karton van 12|42 Amer. ons pakken	„	11,75
2. Havermout: (zonder glas- of aardewerk) a. Quick Quaker Oats, 300 Lbs. Universal, per karton van 36|20 Am ons blikken	f	13,25
b. Quick Quaker Oats, 314 Lbs Latin, per karton van 36|20 Amer. ons blikken	„	15,00
3. Gort: („Scotch Barley") per karton van 24|16 Am. ons pakken	f	6,80
4. Griesmeel: („Cream of Wheat") per karton van 24|14 Am ons pakken	„	8.80
b. per karton van 18/28 Amer. ons pakken	„	10,50
c. „ „ „ 36|28 „ „ „	„	23,25

B In den Groothandel:

5. „Cornflakes": p. karton v. 36|6 Amer ons pakjes	f.	9,50

II. Te bepalen dat deze Beschikking in werking treedt op den 21sten April 1947, op welk tijdstip alle voorafgaande prijsvaststellingen door den Gezaghebber van Aruba vervallen, voor zoover betreft, de in deze Beschikking genoemde goederen.

De Waarnemende Gezaghebber van Aruba
(w.g.) A. M. Schütte.

Handelsbetrekkingen tussen U.S.A. en Nederland

De heer A. D. Bestebreurtje, Voorzitter van de Nederlandse Kamer van Koophandel te New York, (41 East 42nd Street, New York 17, N. Y.), heeft in een radiodevoering voor de Columbia Broadcasting System de handelsbetrekkingen tussen de Verenigde Staten en Nederland ter sprake gebracht. Daarin heeft hij onder meer op het volgende de aandacht gevestigd.

Bij hen, die beide landen, zoals zij thans zijn, kennen, moet al dadelijk de gedachte opkomen, dat hier twee wel zeer ongelijke krachten aan het werk zijn: enerzijds de Verenigde Staten met een ongeevenaarde binnenlandse markt en koopkracht, beschikkend over een productieapparaat, dat in de oorlog het arsenal voor de Geallieerden was en thans in vredestijd de artikelen voor het dagelijks gebruik in enorme hoeveelheden voortbrengt en daardoor goede qualiteit voor redelijke prijs kan leveren; anderzijds Nederland, waar nog lang gebouwd moet worden aan het herstel van de oorlogsschade en dat wo stelt met tekorten van velerlei aard. Daar komt nog bij, dat er voor de traditionele Nederlandse exportproducten, zoals bloembollen, kaas, haring, een grote concurrentie is opgekomen gedurende de jaren, dat Nederland van de Amerikaanse markt was afgesloten.

Vele landen in Europa lijden echter onder soortgelijke belemmeringen en toch zijn zij er reeds in geslaagd belangrijke hoeveelheden goederen in de Verenigde Staten te verkopen. Fijne wollen goederen uit Engeland, Iers linnen, Franse parfums en modeartikelen, Belgische kant en tafelgoed, glas en aardewerk uit Zweden, zilver uit Denemarken, teveel om op te noemen, ziet men in de Verenigde Staten weer allerwege in de verkoopshuizen. Deze landen hebben voor de genoemde goederen successen behaald, doordat zij op de Amerikaanse markt opgetreden zijn als verkoops-groepen en de waren hoofdzakelijk collectief hebben geadverteerd. Op deze wijze heeft hun actie een veel groter succes geboekt dan bereikbaar ware geweest indien de afzonderlijke, veelal kleine exporteurs tegen elkander werkend getracht hadden hun waren hier te verkopen.

Dit begrip is in Nederland nog te weinig doorgedrongen en men steunt alhier nog teveel op de vóóroorlogse verkooptactiek, waarbij elke firma afzonderlijk zaken tracht te doen en zulks veelal in scherpe concurrentie met haar landgenoten-collega's.

Bovendien was de wens om in de Verenigde Staten te verkopen veelal niet aanwezig, omdat het Nederlandse product tot „nominaal" hogere prijzen gemakkelijk afzet vond in de lege magazijnen in het binnenland en in andere Europese, door de oorlog geteisterde gebieden. Deze hogere prijzen noemde de heer Bestebreurtje niet zonder bedoeling „nominaal" hoger; hij is er namelijk niet van overtuigd, dat hetgeen in het Europese buitenland voor het Nederlandse product betaald wordt, een effectief hogere prijs is, aangezien toch de leveringen geschieden in een soort ruilverkeer, waarmede Nederland de verplichting op zich neemt om goederen uit het land dat de hogere prijzen betaald heeft, te kopen, eveneens tot een prijs welke hoger is dan die op de wereldmarkt.

Voor qualiteitsgoederen is in de Verenigde Staten een goede prijs te behalen en het Amerikaanse publiek is ongetwijfeld geïnteresseerd in buitenlandse producten, mits zij op een zeer hoog peil staan.

Niet genoeg kan de nadruk erop worden gelegd, dat het geen zin heeft in Amerika te trachten zaken te doen, die niet zeer grondig zijn voorbereid. Men kan aldaar niet met haastig samengestelde, inferieure goederen komen en dan trachten deze te verkopen in concurrentie met de overvloed van goederen, die aanwezig is. Het zal nodig zijn, dat groepen van fabrikanten zich aaneensluiten met het doel naar de Verenigde Staten te exporteren, teneinde daardoor een grotere eenheid te verkrijgen, die het zich kan veroorloven alle gegevens over het genre goed, dat in de Verenigde Staten afzetmogelijkheden heeft, te verzamelen, monsters te vergelijken en in het kort een marktonderzoek te verrichten met een analyse van de positie van het betrokken artikel in de Verenigde Staten. Daarna zou de productie-capaciteit van zulk een groep moeten worden vastgesteld, zodat men niet in de situatie geraakt, die reeds enige malen is geconstateerd bij Nederlandse firma's, die in de Verenigde Staten verkocht hadden: namelijk, dat men, nadat orders waren geboekt, moest berichten dat zij niet ofwel met een jaar vertraging konden worden geleverd.

Op deze basis begonnen en bij minutieuze qualiteits-controle in Nederland, kan men in de Verenigde Staten ongetwijfeld belangrijke zaken doen.

Producten, die in de Verenigde Staten kunnen worden afgezet.

Onder de producten, die het eerst in aanmerking kunnen komen om in de Verenigde Staten te worden verkocht, zijn te noemen:

1) verpakte voedingsmiddelen, zoals kaas, vruchtengelei, vis, chocolade, e.d.;
2) damast en tafellinnen met ingewerkte motieven, zoals wijnranken, sterren en lelies;
3) speciale voortbrengselen van kunsthandwerk in de meest uitgebreide zin des woords, mits van superieure qualiteit;
4) artikelen van glas, porselein, aardewerk, tegels;
5) stroocarton en linoleum;
6) verder een groot aantal kramerijen en ornamenten voor Kerstdecoratie, die tot nu toe uit Duitsland ingevoerd werden.

De Nederlandse Kamer van Koophandel is gaarne bereid mede te werken aan de voorbereiding en uitvoering van collectieve plannen, het verrichten van marktonderzoek en in het kort, alle pogingen, die aangewend worden om een goed voorbereide verkoopscampagne op touw te zetten, te steunen, vooral voor zulke artikelen, die binnen bovengenoemde rubrieken vallen.

In dit verband kan worden gewezen op het enkele maanden geleden opgerichte Centraal Instituut voor Handelsvoorlichting, Bezuidenhoutseweg, ten Den Haag, waar de Nederlandse Kamer binnenkort haar eigen vertegenwoordiger zal hebben, terwijl bovendien het Centraal Instituut reeds een vertegenwoordiger in het verband van de Kamer te New York werkzaam heeft.

Het is uiteraard begrijpelijk, dat er verscheidene fabrikanten in Nederland zijn, die gemakkelijker in omliggende Europese landen verkopen en aldaar schijnbaar hogere prijzen maken, doch het zal ook anderzijds duidelijk zijn, dat dit zaken zijn, die slechts van korte duur kunnen zijn en dat er ten slotte slechts een markt is, die grote hoeveelheden hoogwaardige artikelen kan opnemen, omdat aldaar de koopkracht daartoe op lange termijn aanwezig is en die markt is de Verenigde Staten.

Stelt men te lang uit om op deze markt de aandacht te concentreren, zo zal wellicht over enkele jaren worden ondervonden, dat het dan veel moeilijker zal zijn om erin te komen, omdat dan importen uit andere landen moeten worden verdrongen.

Afzet Amerikaanse producten in Nederland.

Wat de export van de Verenigde Staten naar Nederland betreft, hoort men dikwijls klagen dat de geneigdheid van Amerikaanse zijde om te verkopen niet groot is. Deze terughoudendheid is toe te schrijven aan een aantal factoren, zoals de grote binnenlandse vraag, die uiteraard het eerst bevredigd wordt. Verder hebben de Amerikaanse fabrikanten en exporteurs zich gedurende de oorlogsjaren toegelegd op export naar Midden- en Zuid-Amerika, en zij wensen deze veelal met moeite opgebouwde relaties uiteraard eerst te bevredigen. Verder bestaat er in de Verenigde Staten nog een tekort aan staal, electro-motoren, zware chemicaliën, automobielen, e.d., zodat in dit genre producten nog niet veel export-enthousiasme aanwezig is.

Niettemin geldt voor de Nederlandse inkopers, die hier aankomen tot op zekere hoogte hetzelfde, hetgeen is opgemerkt ten aanzien van hen, die hier verkopen willen. Zij komen hier onvoldoende voorbereid aan, beginnen bezoeken af te leggen en begrijpen de mentaliteit van den Amerikaansen zakenman niet goed. Bezoekers uit het buitenland worden in de Verenigde Staten door zakenlieden vriendelijk ontvangen, veelal voor lunch of diner geïnviteerd, doch een ieder, die het zakenleven in Amerika kent, weet, dat dit nog niet betekent, dat men hiermede eveneens te kennen geeft bereid of in staat te zijn een voorkeuringsbehandeling aan de uitvoering van de wensen van den bezoeker te verlenen.

Zulke inkoopreizen moeten eveneens minutieus worden voorbereid en de Nederlandse Kamer van Koophandel te New York is gaarne bereid hierbij medewerking te verlenen, waardoor bezoekers niet in de onaangename positie zullen komen, dat zij de Kamer bezoeken, nadat zij wekenlang in de Verenigde Staten tevergeefs pogingen hebben aangewend.

Men wil in de Verenigde Staten gaarne verkopen, doch het voorbereidende contact behoort gelegd te zijn, voordat men naar dit land gaat ter afsluiting van zaken.

(Econ. Berichten).